

§ 118 Trafikförsörjningsprogram 2025-2035

Ärendenummer: 2024-POL000038

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige följande:

1. Regionfullmäktige fastställer Skånes Trafikförsörjningsprogram 2025-2035, "Kollektivtrafik i det öppna Skåne" enligt föreliggande förslag.

Reservation

Samtliga närvarande socialdemokrater reserverar sig mot beslutet med hänvisning till bifogad reservation.

Samtliga närvarande vänsterpartister reserverar sig mot beslutet med hänvisning till bifogad reservation.

Birte Sandberg (C) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till bifogad reservation.

Protokollsanteckning

Samtliga närvarande sverigedemokrater gör bifogad anteckning till protokollet.

Sammanfattning

Ett nytt trafikförsörjningsprogram för perioden 2025-2035 har tagits fram. Programmet sätter ramverket för kollektivtrafikens utveckling i Skåne och har som syfte att bidra till att Skåne är en attraktiv region att bo, leva och verka i.

Yrkande

Henrik Fritzon (S) yrkar följande:

1. att Mål 9 – Kostnadstäckningsgrad stryks.
2. att beskrivningen av Mål 6 – God upplevd trygghet kompletteras med ett stycke som understryker vikten av att samtliga kollektivtrafikresenärer i Skåne ska kunna känna sig trygga när de reser med kollektivtrafiken.
3. att fossilfri energi ersätts med förnybar energi, i enlighet med det ursprungliga förslaget.

4. att Trafikförsörjningsprogrammet tydligt betonar vikten av att investeringar i kollektivtrafiken ska bidra till en jämlik utveckling i hela Skåne samt göras efter behov.
5. att sträckan mellan Älmhult och Olofström markeras som ett delregionalt stråk i kartan på sida 51.
6. att meningen ”Långsiktigt får de sammanlagda satsningarna dock inte leda till att den totala kostnadstäckningsgraden för verksamheten sjunker” på sida 54 stryks och att efterföljande mening ändras till: ”Avvägningar behöver alltid göras med hänsyn till rådande ekonomiska förutsättningar”.
7. att gränsdragningen för basutbud hanteras flexibelt för att möjliggöra utökat utbud efter behov och rådande geografiska förutsättningar.
8. att bibehålla basutbud till kl. 02 fredag och lördag i Regionalt stråk och Stadstrafik större städer.

Birte Sandberg (C) yrkar följande:

1. att den nuvarande formuleringen ”För den allmänna kollektivtrafiken väntas biogasanvändningen minska drastiskt till förmån för elektrifieringen” på sidan 47 sista stycket ersätts med ”Elektrifieringen av den allmänna kollektivtrafiken ska öka som en viktig del i omställningen till fossilfria transporter. Samtidigt ska Region Skåne verka för teknikneutralitet och främja en fortsatt variation av drivmedel, i syfte att stärka resiliensen och minska sårbarheten vid störningar eller kriser.”
2. att Region Skåne i Trafikförsörjningsprogrammet 2025-2035 ska säkerställa att basutbudet för kollektivtrafik uppfylls i samtliga av Skånes tätorter

Alexandra Thomasson (V) yrkar bifall till Henrik Fritzens (S) yrkande punkt 1-5 samt 7-8 samt bifall till Birte Sandbergs (C) yrkande att-sats 2.

Henrik Fritzon (S) yrkar bifall till Birte Sandbergs (C) yrkande att-sats 2.

Birte Sandberg (C) yrkar bifall Henrik Fritzens (S) yrkande.

Ordföranden yrkar bifall till ordförandens förslag.

Ordföranden yrkar avslag på Henrik Fritzens (S), Alexandra Thomassons (V) samt Birte Sandbergs (C) respektive yrkande.

Ordföranden ställer proposition på Henrik Fritzens (S), Alexandra Thomassons (V) samt Birte Sandbergs (C) respektive yrkande och finner att styrelsen har bifallit hans yrkande.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2025-04-22
2. Trafikförsörjningsprogram 2025-2035
3. Bilaga 1-10 till trafikförsörjningsprogram 2025-2035

Vid protokollet
Ingvar Thell

Rätt utdraget intygar

Eva Roosvall

Sänt till:
Regionfullmäktige

Reservation Socialdemokraterna i Region Skåne

Regionstyrelsen 2025-05-22

Ärende 27. Trafikförsörjningsprogram 2025-2035

En välfungerande kollektivtrafik är avgörande för att hålla ihop Skåne och göra det möjligt att bo, arbeta och studera i hela Skåne. En god kollektivtrafik bidrar positivt till den regionala utvecklingen, att vidga arbetsmarknaden, till minskade klimatutsläpp, bättre miljö, förbättrad hälsa och ökad jämlikhet.

Utifrån detta vill Socialdemokraterna betona att kollektivtrafik är ett samhällsuppdrag som ska underlätta för skåningarna, bidra till tillväxt och utveckling samt möjliggöra ett mer miljö- och klimatvänligt resande. Därför anser vi att det är rimligt att den största delen av trafikkostnaderna finansieras av skattemedel. Målet om kostnadstäckningsgrad riskerar att ta ett allt för stort fokus i utvecklingen av Skånes kollektivtrafik. Ett starkare fokus på kostnadseffektivitet och på investeringar i stråk med redan många resande skulle kunna leda till försämrad service i landsbygdsområden med färre resande.

Under flera år har det i mångt och mycket varit trafikekonomi och kostnadseffektivitet som styr investeringarna. Kollektivtrafiken utvecklas därför främst i stråk där många redan reser kollektivt. Utveckling av trafiken behöver ge förutsättningar för att öka jämlikheten och tillgängligheten i hela Skåne. Tillgången till kollektivtrafik även utanför de starka stråken är i många fall avgörande för att medborgare ska kunna studera, pendla till och från arbetet, söka nytt jobb, kunna ta sig till kultur- och fritidsaktiviteter eller för att tillgängliggöra Skånes natur- och rekreationsområden.

Det är bra att förslaget tydliggör att basutbudet ska ses som ”den absolut lägsta nivån av tillgängliga resmöjligheter”. Gränsdragningen bör dock hanteras flexibelt. Det kan till exempel finnas en stor arbetsplats eller andra särskilda skäl till varför en ort behöver kollektivtrafik. Resandeunderlaget kan således variera på grund av de yttre förutsättningarna. Därtill kan invånarantalet, av olika skäl, variera från ett år till ett annat men det kan ändå finnas skäl att ha kvar trafiken.

Vi föreslog därför att åtta justeringar skulle göras i linje med ovanstående resonemang. Vi yrkade därtill bifall till ett av Centerpartiets förslag till ändringar. Då vårt yrkande inte vann regionstyrelsens stöd reserverar vi oss mot beslutet.

För Socialdemokraterna i Region Skåne,

Henrik Fritzson, gruppledare (S)

Regionstyrelsens sammanträde 2025-05-22

RESERVATION

Ärende 27. Trafikförsörjningsprogram 2025-2035

Vänsterpartiet anser att kollektivtrafiken har en nyckelroll med avgörande betydelse för omställning till ett mera hållbart samhälle och nödvändiga minskade koldioxidutsläpp. Vi anser också att det är en grundläggande del av regionens infrastruktur som bör stärkas för allas invånares möjlighet att leva, försörja sig och ha en meningsfull fritid i hela Skåne. Vår vision är därför en helt avgiftsbefriad kollektivtrafik, en väg som en del länder och städer i Europa redan slagit in på. I Skåne har istället prisökningarna under de senaste åren varit stora. Det är orimligt att straffa resenärer som väljer att åka kollektivt genom ständigt ökade priser. Vi anser därför att Mål 9 (Kostnadstäckningsgrad) borde strykas helt och ersättas med ett mål om årligen minskande självfinansieringsgrad.

Vänsterpartiet anser vidare att kollektivtrafiken är till för invånarna i hela Skåne, vilket innebär att den inte ska byggas på enbart marknadsmässiga principer. Satsningar och förstärkningar behöver göras i hela regionen för att människor ska få en tillgänglig kollektivtrafik oavsett var man bor. Vi menar att det är viktigt att bibehålla dagens basutbud till klockan 02.00 fredag- och lördagskvällar och inte inskränka trafiken att endast gå till kl 00:00, detta gäller i både Regionalt stråk och Stadstrafik större städer på sidan 53.

Sträckan mellan Älmhult och Olofström borde markerats med ett delregionalt stråk på kartan på sidan 51, eftersom sträckan finns med i Trafikverkets planer och alltså redan är en påtänkt infrastruktursatsning.

God fysisk tillgänglighet för resenärer med funktionsnedsättning samt äldre och barn bidrar till ökad rörelsefrihet och möjlighet att uppfylla rätten till ett självständigt liv. Vänsterpartiet anser att mål 4 (Tillgängliga hållplatser) ska bibehållas på 95 procent som i nuvarande trafikförsörjningsprogram (TFP) och inte sänkas till 90 procent.

Kollektivtrafiken kommer att ha en viktig roll i händelse av kris eller krig och det behövs en genomtänkt beredskap vad det gäller tillgång på fordon och lokalt producerade drivmedel som förnybar el, biogas och vätgas. Vi anser att mål 7 ska ändras från fossilfri energi till förnybar energi, i enlighet med det ursprungliga förslaget (samt att detta som konsekvens justeras på övriga ställen i TFP där fossilfri används i samma andemening).

Ambitionen från en viktig samhällsaktör som Skånetrafiken borde vara att fullt ut stå upp för de två grundidéer som "Bra Miljöval" står och bygger på: att naturresurser måste sparas samt att den biologiska mångfalden och människans hälsa inte får hotas. I TFP borde det stå att märkningen "Bra Miljöval" ska bibehållas.

Vänsterpartiet yrkade utifrån ovanstående bifall till:

- Socialdemokraternas yrkande punkt 1–5 samt 7–8
- Centerpartiets yrkande att Region Skåne i Trafikförsörjningsprogrammet 2025-2035 ska säkerställa att basutbudet för kollektivtrafik uppfylls i samtliga av Skånes tätorter.

Då Regionstyrelsen inte biföll våra yrkanden reserverar vi oss mot beslutet

För Vänsterpartiet i Region Skåne

Alexandra Thomasson

RESERVATION

27. Trafikförsörjningsprogram 2025-2035

Ärendenummer 2025-POL000038

Centerpartiet väljer att reservera sig till förmån för våra egna yrkande samt till förmån för eget bifallsyrkande till Socialdemokraternas förslag.

Trots att Centerpartiet överlag är positiva till det trafikförsörjningsprogram som har presenterat ser vi samtidigt stora brister i förslaget. Centerpartiet yrkanden anser vi hade bidragit till ett program som tydligare och starkare sätter tillgängligheten, beredskapen och tryggheten i fokus genom en teknikneutralitet och öppenhet för olika fossilfria drivmedel.

Vi ser även med en stor oro på faktumet att alla Skånes tätorter inte får sitt basutbud uppfyllt i enlighet med det ramverk som beslutas i trafikförsörjningsprogrammet. Det ska enligt Centerpartiet vara en självklarhet att ett basutbud ska mötas överallt, utan undantag.

För Centerpartiet i Regionstyrelsen den 22 maj 2025,

Birte Sandberg (C)

Protokollsanteckning

Regionstyrelsen 2025-05-22

Ärende 27 ”Trafikförsörjningsprogram”

Sverigedemokraterna vill börja med att berömma processen för framtagandet av Trafikförsörjningsprogrammet, som varit transparent och inkluderande gentemot viktiga remissinstanser, icke minst de skånska kommunerna. Vi ser även att detta givit resultat i form av ett antal förändringar gentemot remissversionen. Vi instämmer också med det resulterande dokumentet i stort, men har några synpunkter.

* På sidorna 36 och 47 uttrycks att vi ska använda både fossilfri och förnybar energi. Eftersom all förnybar energi är fossilfri, så finner vi det onödigt att använda begreppet ”förnybar”. Det tillför inget och borde ha strukits.

* På sidan 45 *Trygghetsskapande åtgärder* tycker vi att biljettkontrollanter borde omnämnas, eftersom de kan ha en viktig roll i trygghetsskapande sammanhang, i synnerhet mot bakgrund mot det ökande fuskåkandet. Vi saknar också i detta avsnitt också omnämnande av åtgärder mot klotter och vandalism som trygghetsskapande åtgärd, eftersom klotter och vandalism påverkar tryggheten negativt både i samhället i stort och inom kollektivtrafiken.

* På sidan 53 *Basutbud* menar vi att en rad borde funnits med som beskrivit interregional trafik. Om tabellen skall vara heltäckande, vilket vi anser att den bör vara, så borde även basutbud för sådan trafik definieras. I praktiken gäller det ju då Öresundstågen.

* Sverigedemokraterna vill att hela landsbygden skall leva. Kollektivtrafik nätter och sena kvällar utanför de största tätorterna avfärdas lätt med att resandeunderlag inte finns, men här kan behövas nya tankar utanför boxen. T.ex försöker Skånetrafiken just nu ta nya grepp vad gäller beställningsstyrd trafik dagtid utanför tätorterna, vilket är välkommet. Vi saknar omnämnande i Trafikförsörjningsprogrammet av hur Nattrafik skulle kunna bidra till en mer attraktiv kollektivtrafik.

För Sverigedemokraterna Region Skåne

Niclas Nilsson (SD)

Patrik Ohlsson (SD)